3

DIAGNÒSTIC ESTRATÈGIC

AGENDA URBANA

RAFELBUNYOL

Diputació de València

Ajuntament de Rafelbunyol

sequoia pro
Acciones con impacto real

A partir de l'anàlisi tècnica, de les entrevistes realitzades a agents del municipi, i de la interpretació i matisació de la pròpia anàlisi per ciutadania i equip tècnic, es realitza este diagnóstico. L'objectiu és crear un coneixement base sobre tots els temes crítics, detectant les fortaleses, debilitats, amenaces i oportunitats, i amb això els seus principals reptes. La formulació del Diagnòstic Estratègic permetrà la identificació dels potencials, les necessitats i els actius del municipi en la seua realitat tant interna com externa, la qual cosa servirà de base la definició de les Línies d'Actuació i Projectes.

L'anàlisi DAFO consistix en la construcció d'una matriu que organitza la informació en quatre categories: debilitats (elements negatius interns), amenaces externes, fortaleses (elements positius interns) i oportunitats externes, en relació amb allò que estem analitzant.

Atés que, en moltes ocasions, és difícil sintetitzar la complexitat del territori en una única matriu DAFO, este treball es realitza per temàtiques, on se sintetitze en una gamma de quatre colors les debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats detectades.

La matriu DAFO ens permet realitzar un filtrat de la informació rellevant, així com també presentar-la en un format adequat que permeta, efectivament, conéixer les variables que afecten sobre la realitat urbana i territorial de Rafelbunyol.

A partir dels resultats de l'anàlisi DAFO i el procés participatiu, així com les taules de treball dutes a terme amb els actors clau del municipi es desenvoluparan les propostes que seran plantejades en el punt 6 del present document d'Agenda Urbana.

3.1 TERRITORI, PAISATGE I BIODIVERSITAT

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Estructura morfològica complexa: El creixement està condicionat per barreres físiques com el Barranc de Cabeç Bord i la línia 3 de Metrovalencia.	A.02 Model d'expansió enfront de realitat de mercat: El municipi té sòl per a créixer, però l'obra nova està estancada a favor de la segona mà.
D.05 Conflicte entre usos urbà i rural: Existeix una tensió constant entre el desenvolupament residencial i industrial i la conservació de l'horta.	A.04 Risc de degradació del patrimoni: Els jaciments de Els Germanells i els BRL requereixen mesures de protecció actives per a evitar la seua deterioració.
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
F.03 Potencial agrícola de l'entorn: El 82% del terme és sòl agrícola, destacant el cultiu especialitzat de cítrics.	O.01 Integració d'espais verds: La xarxa de parcs actuals permet crear eixos de transició que connecten el nucli urbà amb el medi natural.
F.05 Excel·lent connectivitat: Rafelbunyol compta amb una ubicació estratègica gràcies a l'autovia A-7 i la connexió directa per metre amb València.	O.04 Node logístic estratègic: La proximitat a grans infraestructures potencia el polígon industrial com un motor de competitivitat regional.
F.06 Patrimoni paisatgístic: La presència de la "Horta de València" i zones forestals com Els Germanells garanteix una alta qualitat de vida.	O.05 Aprofitament de rutes rurals: L'àmplia xarxa de camins agrícoles ofereix un gran potencial per a itineraris esportius i d'oci saludable.

3.2 MODEL URBÀ

DEBILITATS	AMENACES
D.03 Problemes d'accessibilitat: Persisteixen barreres en itineraris per als vianants (compliment del 76%) i en alguns edificis públics com la Biblioteca o la Escoleta.	A.02 Dèficit d'adaptació de serveis: La necessitat de modernitzar infraestructures existents per a complir amb normatives d'accessibilitat i eficiència.
D.05 Parc edificatori deficient: Existeixen immobles públics amb necessitats d'optimització, manteniment urgent i millora d'eficiència energètica.	A.04 Disminució de la grandària de la llar: El fenomen demogràfic global obliga a repensar l'adequació del parc d'habitatges actual a les noves realitats familiars.
D.06 Contaminació acústica i molèsties: Es detecten problemes puntuals de convivència i sorolls en places com la de la Corona o la del Pare Salvador.	

FORTALESES	OPORTUNITATS
F.02 Ciutat compacta: Rafelbunyol segueix un model de "ciutat de 15 minuts" que facilita l'accés a peu a serveis i enforteix la cohesió social.	O.05 Equilibri urbà-rural: El model de creixement prioritza emplenar buits interns i regenerar el teixit consolidat sense consumir innecessàriament l'entorn agrícola.
F.03 Node logístic i d'activitat: L'excel·lent comunicació permet que el polígon industrial siga un enclavament estratègic per al desenvolupament econòmic regional.	O.07 Potenciació de la cultura i esport: Disposa d'una xarxa madura i diversificada d'equipaments esportius i culturals (auditori, poliesportiu, auditori).
F.05 Millora de l'espai públic: El municipi presenta un nivell d'accessibilitat notable en zones d'estada (93%) com a places i parcs.	O.09 Metodologia de ciutat intel·ligent: El desplegament d'iniciatives SMART i el nou "Sandbox" posicionen al municipi com a referent en innovació urbana.

3.3 CANVI CLIMÀTIC

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Dependència energètica fòssil: El sector energia i el transport generen més del 90% de les emissions locals.	A.02 Vulnerabilitat davant riscos naturals: El municipi presenta un risc elevat d'inundacions i incendis forestals.
D.02 Impacte de l'activitat industrial: La indústria produeix agents contaminants i el 7,44% dels gasos d'efecte d'hivernacle.	A.03 Impacte en la salut ciutadana: Les projeccions preveuen onades de calor extremes de més de 20 dies per a final de segle.
D.04 Adaptació insuficient: Es requereixen estudis més profunds per a afrontar la vulnerabilitat tèrmica futura.	

FORTALESES	OPORTUNITATS
F.01 Incentius a l'energia neta: Existeixen bonificacions fiscals en l'IBI per a la instal·lació de plaques solars privades.	O.03 Lideratge en comunitats energètiques: La CEL de Rafelbunyol és un referent en la gestió compartida de renovables.
F.05 Instruments de prevenció vigents: Rafelbunyol compta amb plans específics enfront d'inundacions i incendis forestals.	O.04 Exemplaritat pública: L'Ajuntament ja ha completat la transició a LED i l'autoconsum en edificis municipals.

3.4 GESTIÓ DE RECURSOS I ECONOMIA CIRCULAR

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Infraestructures locals poc eficients: Necessitat de continuar incorporant energies renovables en edificis municipals antics.	A.01 Dependència energètica exterior: Baix nivell d'autosuficiència energètica malgrat els avanços en autoconsum.
D.03 Gestió i infraestructures hídriques: Encara que s'està digitalitzant, persisteixen reptes en la modernització total de les xarxes de proveïment i clavegueram.	A.02 Pressió sobre els recursos naturals: L'elevat consum de recursos i la generació de residus tensionen l'ecosistema local.
D.04 Activitats amb baixa eficiència energètica: El sector industrial i comercial del municipi manté un elevat consum d'energia.	

FORTALESES	OPORTUNITATS
F.01 Polítiques de mitigació i energies sostenibles: Aposta ferma de l'Ajuntament pel foment de les energies renovables.	O.03 Gestió de residus i ocupació: L'economia circular ofereix un nínxol per a generar ocupació local vinculada al reciclatge.
F.05 Mesures de prevenció i gestió: Existència de plans i protocols per a la gestió de recursos davant situacions crítiques.	O.05 Desenvolupament tecnològic i eficiència: Potencial per a aplicar l'estalvi energètic a l'enllumenat públic i la gestió intel·ligent.
F.06 Capacitat tècnica per a renovables: Rafelbunyol ja compta amb experiència i infraestructures fotovoltaiques en centres públics.	O.06 Potencial en energia fotovoltaica: Les condicions climàtiques i la disponibilitat de cobertes industrials afavoreixen el desplegament d'energia solar.
	O.08 Creixement sota principis d'economia circular: Oportunitat de vincular el desenvolupament del polígon industrial amb processos de reutilització de recursos.

3.5 MOBILITAT SOSTENIBLE

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Patrons de mobilitat poc sostenibles: Existeix una forta dependència del vehicle motoritzat per als desplaçaments interurbans. D.03 Dèficit de transport públic: Persisteixen mancances en la connectivitat transversal amb municipis veïns i àrees industrials que el metre no cobreix. D.06 Absència d'estratègia integrada: Es detecten deficiències estructurals en punts clau de connexió metropolitana, com els accessos nord i sud.	A.01 Efectes d'un desenvolupament territorial dispers: La dispersió d'activitats en l'àrea metropolitana genera problemes de funcionalitat en les xarxes de transport. A.04 Increment de la contaminació: La majoria dels turismes locals manquen de distintiu ambiental o tenen etiquetes C i B, dificultant la descarbonització.
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
F.03 Ciutats ben comunicades: El municipi gaudeix d'una excel·lent connectivitat regional a través de la A-7, V-21 i CV-300. F.04 Model de ciutat compacta: L'estructura del nucli residencial facilita l'accés a peu a serveis, seguint el model de "ciutat de 15 minuts". F.06 Actuacions en mobilitat sostenible: Rafelbunyol ja compta amb una xarxa de ciclorrutas que emboliquen el nucli urbà.	O.01 Fons per a mobilitat urbana: Possibilitat d'accedir a programes europeus i nacionals per a millorar infraestructures sostenibles. O.02 Presència de grans infraestructures: La Línia 3 de Metrovalencia és el pilar fonamental que connecta directament el cor del municipi amb València i l'aeroport. O.05 Introducció de les TIC: La implementació de solucions tecnològiques (Apps com ReservaPlay o Línia Verda) ja està millorant la gestió de serveis urbans.

3.6 COHESIÓ SOCIAL I EQUITAT

DEBILITATS

D.01 Tendència a l'envelliment: L'índex d'envelliment ha crescut en l'última dècada, augmentant la taxa de dependència.

D.02 Desocupació estructural en majors: La població major de 44 anys concentra el major volum d'aturats del municipi.

AMENACES

A.03 Augment de la quarta edat: L'increment de població major de 65 anys genera majors demandes assistencials i risc de bretxa digital.

A.04 Bretxa de gènere persistent: L'atur femení (65%) és sistemàticament superior al masculí i supera la mitjana regional.

A.07 Desajustament formatiu juvenil: La taxa d'atur juvenil és superior a la mitjana de la comarca, suggerint falta d'encaix amb el mercat laboral local.

FORTALESES

F.03 Model de ciutat compacta: L'estructura urbana facilita la convivència i l'accés per als vianants als serveis públics.

F.05 Xarxa de serveis d'alta qualitat: El municipi compta amb una infraestructura madura en educació, salut i atenció a majors.

F.06 Població altament qualificada: Rafelbunyol supera la mitjana provincial en habitants amb educació superior (34,2%).

F.08 Teixit associatiu implicat: Existeix una participació ciutadana activa a través de consells sectorials i pressupostos participatius.

OPORTUNITATS

O.03 Ús de les TIC per a la governança: El Portal de Transparència i els canals digitals reforcen el compromís i la cooperació ciutadana.

O.07 Centre de referència assistencial: La ubicació estratègica i la qualitat de serveis com la Residència atrauen activitat de localitats pròximes.

O.08 Aprofitament de solars buits: Els 436 solars disponibles són una oportunitat clau per a desenvolupar nous serveis socials o habitatge.

3.7 ECONOMIA URBANA

DEBILITATS	AMENACES
D.02 Especialització excessiva: L'economia depén molt dels serveis (73%) i de la indústria (15%).	A.02 Pèrdua de competitivitat: L'envelliment de les infraestructures industrials pot espantar la inversió.
D.03 Escassa innovació local: Falta presència d'empreses d'alt valor afegit o intensives en coneixement.	A.03 Vulnerabilitat davant crisi: L'alta dependència de sectors madurs (comerç i transport) augmenta el risc davant canvis econòmics.
D.05 Desocupació i precarietat: Persisteix l'atur de llarga duració i la bretxa de gènere en la contractació.	

FORTALESES	OPORTUNITATS
F.01 Polítiques d'impuls econòmic: Gestió proactiva a través de l'Agència d'Ocupació i Desenvolupament Local (AEDL).	O.01 Fons per a la innovació: Possibilitat de captar ajudes europees per a digitalitzar el sector comercial i industrial.
F.03 Ubicació estratègica: Situació privilegiada al costat de la A-7, V-21 i Metrovalencia per a la logística.	O.05 Potencial logístic i agroalimentari: Oportunitat de diversificar la indústria usant els recursos de l'entorn rural.
F.06 Model de gestió pública: L'empresa REMARASA assegura ocupació estable i gestió directa de serveis.	O.06 Foment de l'emprenedoria: Ús del nou "Sandbox" per a atraure talent jove i startups tecnològiques.
F.08 Dinamisme empresarial: Existència d'un teixit actiu i consolidat en el polígon industrial.	O.08 Integració d'infraestructures: Aprofitar la proximitat a València per a consolidar-se com a node de serveis metropolità.

3.8 ACCÉS A LA VIVENDA

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Dificultats d'accés: L'elevat preu del sòl (285,2 €/m^2) i la falta d'oferta nova tensionen l'accés a l'habitatge.	A.01 Escassetat d'habitatge nou: La crisi i la inactivitat promotora mantenen l'obra nova en nivells residuals des de fa una dècada.
D.03 Parc edificatori ineficient: Existeixen necessitats de millora energètica i conservació en edificis antics, especialment en el nucli consolidat anterior a 1900.	A.03 Dificultat per a joves: La falta de desenvolupaments nous dificulta l'emancipació de la població jove en un mercat dominat per la rotació del parc usat.
D.05 Barreres a l'edificació: L'existència d'entorns de riquesa arqueològica, com Els Germanells, condiciona les possibilitats de desenvolupament en unes certes zones.	A.04 Inadequació per a majors: L'envelliment de la població exigeix adaptar el parc existent a les necessitats d'accessibilitat de les persones majors
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
F.05 Ús residencial del centre: Rafelbunyol posseeix un centre consolidat amb un alt ús residencial i una baixa taxa de desocupació estacional.	O.04 Reorientació cap a la rehabilitació: L'estancament de l'obra nova afavoreix que el sector de la construcció se centre en la reforma del parc de segona mà.
F.06 Ajust de preus respecte a màxims: El mercat s'ha estabilitzat després dels pics de 2007, encara que continua sent una zona d'alta pressió econòmica provincial.	O.06 Finançament per a zones històriques: Oportunitat de captar fons per a conservar el patrimoni edificat en el barri antic anterior al segle XX.
	O.08 Mobilització de solars: L'existència de 436 solars vacants en sòl urbà consolidat és la major oportunitat per a generar nova oferta d'habitatge o serveis.

3.9 INNOVACIÓ DIGITAL

DEBILITATS	AMENACES
D.03 Bretxa digital en sectors de la població: Risc d'exclusió per a col·lectius amb menor accés o habilitats en l'ús d'Internet. D.04 Escassa formació en l'ús de les TIC: Necessitat de millorar l'alfabetització digital per a potenciar la competitivitat local.	A.02 Dificultats d'accés per a la quarta edat: L'augment de població molt anciana genera reptes específics d'accés a serveis digitals. A.04 Escassetat de recursos per a manteniment: Dificultat per a finançar l'evolució constant de l'Administració electrònica local.
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
F.01 Iniciatives de gestió TIC municipal: Ús consolidat de xarxes socials i administració electrònica per a informar i servir al ciutadà. F.02 Interés per la modernització SMART: Evolució cap a un model de Smart City integral amb projectes tangibles d'eficiència. F.05 Motivació ciutadana cap a les TIC: Interés de la població per utilitzar noves eines digitals i aplicacions municipals.	O.01 Eficiència mitjançant administració electrònica: Simplificació de tràmits i reducció de costos administratius per al veí. O.02 Consolidació com Smart City: Gran potencial per a continuar implementant mesures tecnològiques en tots els àmbits urbans. O.03 Aprofitament del talent local: Ús del nou "Sandbox" urbà per a atraure innovació i transformar la ciutat amb talent jove. O.07 Innovació en sectors tradicionals: Introducció de les TIC per a modernitzar el xicotet i mitjà comerç local

3.10 INSTRUMENTS D'INTERVENCIÓ I GOVERNANÇA

DEBILITATS	AMENACES
D.01 Complexitat normativa: El marc urbanístic heterogeni dificulta la gestió local. D.03 Limitació tècnica: Les entitats locals tenen dificultats estructurals per a captar i gestionar fons externs.	A.01 Planificació rígida: Els instruments actuals tenen poca flexibilitat davant noves demandes socials. A.04 Conflictes sectorials: És difícil coordinar la planificació local amb les normatives d'altres sectors.
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
F.01 Experiència prèvia: El municipi té trajectòria en planificació urbanística i territorial. F.06 Alineació estratègica: Moltes polítiques locals ja coincideixen amb els objectius de l'Agenda Urbana. F.08 Participació ciutadana: Rafelbunyol compta amb un teixit associatiu molt implicat en la governança.	O.01 Impuls a la regeneració: Aprofitament d'ajudes per a rehabilitació i desenvolupament sostenible. O.02 Eficiència digital: L'administració electrònica redueix costos i simplifica la relació amb el veí. O.05 Marco de cohesió: L'Agenda Urbana serveix per a unificar i coordinar tots els plans municipals